

Tietokirjallisuudella on merkittävä asema suomalaisessa kulttuurissa sivistyksen tukijalkana ja elämysten tuottajana. Tietokirjat välittävät tietoa, murtavat myyttejä ja herättävät keskustelua. Palkinnolla Otavan Kirjasäätiö haluaa tukea ja edistää laadukkaan kotimaisen tietokirjallisuuden asemaa. Otavan Kirjasäätiön tietokirjapalkinto on tunnustus merkittävästä saavutuksesta tietokirjallisuuden alueella. Tietokirjapalkinto on perustettu 2012 ja se jaetaan vuosittain. Palkinnon arvo on 15 000 euroa.

Otavan Kirjasäätiön vuoden 2020 tietokirjapalkinto on myönnetty kirjailija Mia Kankimäelle

Mia Kankimäki (s. 1971) julkaisi esikoisteoksensa *Asioita jotka saavat sydämen lyömään nopeammin* vuonna 2013 ja tuli vauhdilla suuren yleisön tietoisuuteen. Kankimäki oli jättänyt 38-vuotiaana päivätyönsä kustantamossa ja lähtenyt rohkeasti jäljittämään ja tutkimaan tuhat vuotta sitten elänyttä japanilaista hovinaista ja kirjailijaa Sei Shōnagonia.

Kankimäki pelkäsi turhaan kirjansa sivuilla, että kymmenen vuotta mainostoimittajana olisivat näivettäneet hänen sanavarastonsa vain markkinointikäyttöön sopivaksi. Päiväkirjan ja matkakertomuksen hurmaava sekoitus tempaa mukaansa heti ensimmäisestä lauseesta. Lukijan on helppo heittäytyä Kankimäen vietäväksi, koska hänessä on paljon tuttua mutta myös lupaus seikkailusta, joka voi muuttaa koko elämän. Hän kuvaa itseironisesti ja kipuillen, miten tavallisesta keski-ikäisestä naisesta sukeutuu kirjoittava tutkimusmatkailija ja oman erilaisen tiensä arvokas kulkija.

Kankimäki tekee hyvin eläväksi kaukaisen esikuvansa, japanilaisen Sei Shōnagonin, jota pidetään omaelämäkerrallisen kirjallisuuden pioneerina. Kankimäki avaa Sei Shōnagonin *Tyynynaluskirjan* merkillisten ja analyttisten listojen avulla tien 900-luvun hovielämään, jossa naisilla on mahdollisuus myös itsenäiseen ja luovaa elämään. Kankimäki ja Sei Shōnagon myös kommunikoivat keskenään ja heidän tarinansa punoutuvat kiehtovalla tavalla yhteen.

Toisessa teoksessaan *Naiset joita ajattelen öisin* (2018) Kankimäki jatkaa tutkimusmatkaansa häntä inspiroivien ja erilaisia valintoja tehneiden naisten viitoittamana. Tällä kertaa heitä on mukana jo kokonainen joukko, niin kirjailijoita ja taiteilijoita kuin masentuneita vanhojapiikoja ja savannilla ratsastajia. Kankimäen kera lukija pääsee vierailemaan niin Karen Blixenin Kenian-talossa kuin kiotolaisessa kimppekämpässä sekä kokemaan aitoa afrikkalaista safarielämää. Teoksessa todellakin kuuluu naisten ääni ja etupäässä sellaisten, jotka ovat historian lehdillä syystä tai toisesta unohtuneet, vaikka monet heistä olivat omina aikoinaan hyvinkin merkittäviä persoonia.

Molemmissa teoksissa kirjailijan kerronta on yhtä aikaa rentoa ja oivaltavaa. Lukijan on helppo samastua häneen, oli kyse sitten ison hämähäkin häätistelystä japanilaisessa keittiössä tai epävarmuudesta ihmisten edessä. Kankimäki sekoittaa kiinnostavasti kirjallisuuden lajityyppejä ja liikkuu omintakeisesti tieto- ja kaunokirjallisuuden rajamaastossa. Hän myös tekee kirjoihinsa huolellisen taustatyön sekä kypsyttelee ja hioo tekstiään rauhassa.

Kankimäen kirjat tarjoavat upean yhdistelmän omaelämäkertaa, matkapäiväkirjaa, historiatietoja ja analyttisiä havaintoja. Hänen kirjallinen tyylinsä, kerronnallinen tietokirjallisuus, jossa on kaunokirjallisuuden tuntu, on yleinen lajityyppi maailmalla mutta vielä harvinainen Suomessa ja sitä toivoisi lisää.

Kankimäen kirjat ovat saaneet runsaasti huomiota myös ulkomailla ja niiden oikeuksia on myyty useampaan maahan.

Teokset

Asioita jotka saavat sydämen lyömään nopeammin, 2013 Otava

Naiset joita ajattelen öisin, 2018 Otava

Palkinnot

Asioita jotka saavat sydämen lyömään nopeammin

2013 Kanava-tietokirjapalkintoehdoka

2013 Vuoden matkakirja (Mondo-lehti)

2015 HelMet-kirjallisuuspalkinto

Naiset joita ajattelen öisin

2018 Lauri Jäntin säätiön tunnustuspalkinto

2018 Suuri journalisti palkinto Vuoden kirja -ehdoka

2018 Tulenkantaja-palkintoehdoka